

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 3. Primæ obiectioni, quæ aduersus venerabilis Patris nostri Ioannis
doctrinam in communifit occurritur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
128

solum ab omnibus pijs, & doctis viris, sed etiam à Summis Pontificibus approbationem, & laudem acceperit, vt Capite præcedenti à num. 8. satis demonstrauiamus, hac eadem approbatione, & laude doctrina IOANNIS nostri stabilita, ac illustrata manet, & ideo eadem securitate, ac æstimatione vtraque amplectenda, ac veneranda est, quia reuera nulla de vna suspicio potest haberi, quin de alia pariter habeatur, vt in fine etiam præcedentis Capituli iam adnotauimus.

CAPVT III.

PRIMÆ OBIECTIONI, QUÆ AD-
uersus venerabilis Parentis nostri IOANNIS do-
ctrinam in communi fit, occur-
ritur.

1. POSTQVAM præcedenti cap. venerabilis nostri IOANNIS doctrinæ vtilitatem, excellentiam, insignemque auctoritatem in communi demonstrauiamus, rectus procedendi ordo postulat, vt statim etiam, antequam ad singulas propositiones in particulari elucidandas accedamus, ea, quæ in communi aduersus eam obijci possunt, proponamus, & diluamus, quod in hoc, & sequentibus capitulis præstabitur.

Prima igitur obiectio desumitur ab inconuenienti, quia scilicet propositiones aliquæ in his libris contentæ similes, saltim quo ad verborum sonum, cum quibusdam hæreticorum, qui Illuminati dicuntur, propositionibus videntur, & ideo hi hæretici eas ad suos pestiferos confirmandos, vel defendendos errores adducunt, vel possunt adducere. Ex quo horum librorum doctrina suspensionem quandam videtur incurere, siquidem nisi consonantiam aliquam, cum prædictis erroribus haberet, nequaquam eorum Auctores eam in sui fauorem adducere possent: ne igitur his erroribus vis, & auctoritas superaddatur, congruum erit (inquiunt) horum librorum doctrinam prorsus relegare. Quod inconueniens ex eo magis crescere videtur, quia scilicet non solum prædictis hæreticis ad persistendum in suis erroribus, sed etiam catholicis simplicibus ad incidendum in eos ianua aperiri videtur, eoque magis, quo huius doctrinæ Auctor maiorem apud illos auctoritatem, & venerationem haberit, eo enim ipso personæ simplices, maximè verò mulieres has propositiones, quæ prauam illam hæreticorum doctrinam sapere videntur, legentes facillè in prædictos errores incident, valdeque perniciosam deceptionem patientur.

2. Sed quam debile, & vanum sit hoc argumentum, ex eo satis colligitur, quod scilicet si aliquid probaret, conuinceret vtique omnium sanctorum Patrum opera, &

& ipsam Scripturam sacram prorsus abijciendam, ac exterminandam esse. Quis enim nesciat in omnibus libris sacris, & catholicis plures propositiones reperiri, quæ si quoad sonum dumtaxat verborum, vel ab antecedentibus, & consequentibus diuulsæ sumantur, propositionibus, seu erroribus hæreticorum valde similes sunt, vt inter plures alias cernere licet in propositione illa: *Iustificati ex fide*, quam habet Paulus ad Rom. 5. num. 1. quamque etiam docent hæretici, & tamen apud Paulum verissima est, & catholica, apud hæreticos verò fallissima, & omnino erronea, eo quod eadem verba ex antecedentibus & consequentibus diuersissimum, imò & oppositum sensum apud Paulum, & apud illos sortiuntur, in solisque vocibus nudè, ac diuulsè sumptis est similitudo. Qua de causa dixit Paulus 2. ad Corinth. 3. num. 6. *Littera occidit, spiritus autem viuificat*, quia scilicet (vt Origenes lib. 6. contra Celsum, pluresq; alij interpretantur) ex superficiali, ac sensibili Scripturæ intelligentia, quæ verborum dumtaxat corticem, & sonum attendit, exitiales errores sequuntur.

Propter hanc ergo verbalem (vt sic loquamur) similitudinem, & conuenientiam cum suis erroribus, quam hæretici in libris sacris, & Ecclesiasticis frequenter inueniunt, nihil magis curant, quam vt Scripturæ sacræ, sanctorumque Patrum, & illustriū Doctorem testimonia, tanquam suorum errorum fundamenta, ac præsidia frequentissimè adducant, ac sese tali armatura muniant, vt, præter quotidianam experientiam, testatum, & expressum habemus apud Origenem tractatu 5. in Mattheum Athanasium disp. 11. & 7. contra Arianos, Chrysostomum homil. 5. contra hæreses, Hilarium lib. 2. de Trinitate, Ireneum lib. 5. contra hæreses, Augustinum tractatu 18. in Ioannem, & in Psal. 62. Epiphanium epist. 60. & plures alios Patres, quos abunde refert Nicolaus Serarius in prolegomenis Bibliæ cap. 10. quæst. 1. Quod ad eò verum est, vt Arius insignis hæresiarcha apud Augustinum lib. 1. contra Maximinum dixerit: *Si quid de diuinis Scripturis protuleris, necesse est, vt audiamus, hæc vero voces, quæ extra Scripturam sunt, nullo casu à nobis suscipiuntur*, qua de causa referente Cardinali Ofio lib. 3. de auctoritate Scripturæ contra Brentium pagina 271. Lutherus non erubuit frequenter dictitare, *Scripturam sacram esse librum hæreticorum*, cui consonat Caluinus iniquiens: *Vulgare Proverbium circumfertur scripturam esse nasum cereum, quia conuertitur in omnes formas*. Imò Tertullianus lib. de præscriptionibus cap. 39. ad finem dixit: *Nec periclitor dicere ipsas quoque scripturas sic esse ex Dei voce dispositas, vt hæretici materiam subministrarent, cum legam: Oportet hæreses esse, quæ sine scripturis esse non possent*.

Hæc de causa ipsa Scriptura sacra appellatur Psal. 68. num. 1. & ad Rom. 11. num. 9. mensa inimicorum suorum, hoc est Iudæorum, & hæreticorum iniquè, & subdolè eam deprauantium, dum dicitur: *Fiat mensa eorum coram ipsi, et laqueum, & in retributiones, & in scandalum*. De hac enim Scripturæ mensa locum hunc interpretatur Origenes lib. 8. in epist. ad Rom. & plures alij.

Si ergo ipsis Scripturis sacris, quibus fidei nostræ veritas stabilitur, hæretici sic ad suos errores stabiliendos, & confirmandos frequenter vtuntur, quid mirum, quod etiam vtantur testimonijs alicuius libri, quantumuis omnino veram, securam, ac valde eximiam, & præclaram doctrinam contineat?

Sed nunquid propter hoc Scriptura sacra sanctorūq; PP. libri interdicerentur, siue per se habentur? Quis catholicus id concedet? Nullus sanè; imò potius hæc de causa

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI
129

causa omnes veri catholici propensiori studio, ac diligentia, maioriq[ue] humilitate ac veneratione eorum lectioni incumbunt, veramq[ue] eorum doctrinam intelligentiam à Patre luminum humiliter, ac deuote efflagitant, vt ex ipsis scripturis eosmet hereticos sese earum praesidio munientes refutent, & conuincant, illud tanquam certum statuentes, quod D. Athanas. lib. de Synodis Ariminen[sibus] in simili casu contra Iudaeos, & Hereticos prauè scripturas interpretantes, dixit, scilicet: *Non scripturae sunt illis causa, sed propria ipsorum malitia siue animi peruersitas.* Qua de causa D. Augustinus super Psalm. 10. explicans illa verba: *Pluit super peccatores laqueos,* ait: *Scripturam sacram esse imbrem caelitus demissum, quo fidelium pectora fecundantur, esse verò laqueos, quibus peccatorum pedes irretiuntur.* Ponitq[ue] exemplum in illa Christi Domini sententia, Matth. 15. num. 11. *Non quod intrat per os conquinat hominem, sed quod exit ab ore,* circa quam ita fatur. *Audit hoc peccator. & gulam parat voracitati: audit hoc iustus, & à ciborum decernendorum superstitione munitur. & hinc eadem Scripturae uides, pro suo cuique merito. & peccatori pluuia laqueorum, & iusto pluuia veritatis infusa est.* Quae omnia ad alios libros Catholicos, & Ecclesiasticos proportionabiliter applicanda sunt, et eisq[ue] manifestè constat nequaquam his scripturis, aut libris, sed ipsorum hereticorum malitia, ac peruersitati erroneos sensus ex illis deductos tribuendos esse.

6. Modum autem, quo haeretici Scripturis sacris, & alijs libris catholicis abutantur, optimè explicuit Clemens Alexandrinus lib. 7. Stromatum his verbis: *Quod si haereseon quoque sectatores ausi fuerint Scripturis Prophetiis uti, primum quidam non omnibus, deinde non perfectis utuntur Scripturis, nec vt corpus Prophetiae, & sacer contextus requirit, sed solum ambigè dicta, eaque ad proprias opiniones stabilendas transferunt. paucis sparsim hinc inde decerptis uerbis, & nulla significationis ratione habita, ad solum, nudumq[ue] uocabulum affixi sunt, propemodum enim in omnibus, quae citant testimonijs, ipsos ad sola nomina, mutatis significationibus, adherescere videbis, nec quorsum spectent intelligere, nec ips quae afferunt, allegatiombus, ita vt earum natura postulat uti: Haec scitissimè, & verissimè Clemens, per quos non modo sui aui, sed & nostrae tempestatis haeticos egregie depingit, quibus nihil confuetius, quam siue in Scriptura sacra, siue in quibusuis libris praecelara, & excellenti doctrina refertis nudas voces hinc inde captare, nequaquam antecedentia, & consequentia, & adiuncta attendere volentes, vt sic quouis modo quantumuis violenter eiusmodi Scripturas ad proprios sensus contorqueant, atque ex illis fidem, & auctoritatem suis erroribus concilient. Nec enim volunt (subiungit idem Clemens) conserui ad veritatem, vt quos pudeat deponere commodum suum in se ipsos amoris, nec sciunt quae ratione possint suas stabilire opiniones Scripturis vim afferentes, &c.*

7. Nec mirum, quod haeretici id faciant, ita namque à suo Magistro Diabolo primitus didicerunt, qui optimè nouit artem deprauate citandi Scripturas, sicuti fecit, cum Christum Dominum ad praecipitium suadebat, dicens: *Si Filius Dei es, mitte te de caelo: scriptum est enim, quia Angelus tuus mandauit de te, & in manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.* Matth. 24. vbi Glossa Interlin. & Hugo Card. rectè sic adnotarunt. *Scripturis utitur, non vt virtutes instituat, sed vt errores ingerat, sic, & sui fatuit.* In qua Diaboli calliditate adnotandum est, nequaquam integrum Scripturae testimonium ipsam retulisse, sed truncatum, omisit enim sequentia verba, *super aspidem & basiliscum ambulabis.*

ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem, quia contra ipsum faciebant, quod rectè adnotauit Beda supra illum locum, & D. Greg. Nazianz. orat. in S. Lauacrum, sic in-
 quiens: Sed & Scripturas latro (Satan) nouit, & Sophiste malitia, cur sequentia suppressit: Rectè
 id nouit, etsi tu sileas, quoniam super te aspidem, & basiliscum ascendam, & super scorpionibus &
 serpentibus Trinitate circumseptus ambulabo, quod etiam adnotauit Hugo Card. his ver-
 bis: Nota, quod Diabolus partem Scripturas, qua pro se videtur, inducit, & qua contra se, omittit:
 tacet enim: Super aspidem, & basiliscum, &c. Hac ergo ratione filij Diaboli, nempe here-
 tici à tali parte edocti simili quoque arte Scripturæ sacræ, & SS. PP. testimonia in
 suorum errorum confirmationem sæpe adducunt: ex quo Vincentius Lirinensis ci-
 tatus à Glossa sup. eundem Matth. locum rectè intulit. Magnopere doctrina loci istius,
 quod Diabolus contra Dominum Scripturas produxisse legitur, attendenda, & retinenda est, vt
 tanto auctoritatis Euangelicæ exemplo quando aliquos apostolica, seu Prophetica verba proferre
 contra Catholicam fidem viderimus, Diabolum per eos loqui minime dubitemus.

Quæ omnia non solum de Scripturis factis, sed etiam de quibusuis alijs SS. PP.
 vel illustrium virorum intelligenda sunt. Vnde D. Greg. lib. 16. mor. cap. 22. explicans
 illud Job 24. vigilantes ad prædam præparant panem liberis, sic inquit: Ad prædam vi-
 gilant, qui verba iustorum ad sensum proprium semper r. apere conantur; vt per hac peruersis filijs
 panem erroris parent, de quo videlicet pane apud Salomonem verbis mulieris typum prauitatis
 hæreticæ gerentis dicitur: Aqua furtiua dulciores sunt, & panis absconditus suauior. Proverb. 9.

Hoc igitur pacto verum quidem est posse Hæreticos, qui Illuminati dicuntur, ad
 suos errores muniendos Vener. P. N. IOANNIS aliqua truncata testimonia mali-
 tiosè proferre, paucis (vt loquebatur Clemes vbi supra) hinc inde decerptis vocibus,
 & nulla significationis, & contextus ratione habita, imò solis, ac nudis nominibus
 mutatis significationibus adherendo: sed hoc non solum huius doctrinæ securitatè,
 & veritatem nequaquam minuit, sed potius eius excellentiam ostendit: hic enim
 merito queitaptari id, quod alias in laudem humilitatis D. Bern. rectè protulit. Præ-
 clara res humilitas, qua ipsa quoque superbia palliari se appetit, ne vilescat. Sic igitur nos meri-
 to dicere possumus præclara res IOANNIS nostri doctrina, qua ipsi quoque Illu-
 minatorum errores palliari se appetunt, ne vilescant.

Sane quinam huiusmodi errorum auctores, & propagatores multo ante quam
 Mysticus noster Doctor suam scripserit doctrinam fuerint, quam longeque eorum
 vita, & deprauati mores ab huius præclari, atque Angelici viri eximia sanctitate di-
 stauerint, notissimum est, & in sequentibus latius ostendemus: vnde iniquum est ta-
 lium errores tanto viro adscribere, ex eo, quod eorum aliqui ipsius testimonijs per-
 uerfè abutantur.

Quæ omnia rectè notauit Sapientissimus ille Magister Basilius Legionensis in
 Defensorio iam citato num. 9. his verbis: Dura res est imponere doctrinæ viri prorsus Apo-
 stolici errores Illuminatorum, qui nunc huius, nunc istius doctrinæ partem, & non totam doctrinam
 sibi usurparunt. Quid mirum, quod tales non attigerint præfixum scopum huius libri, cum media
 neglexerint in eo præscripta, imò ex toto contraria elegerint. Si puritatem vitæ & virtutum exerci-
 tia, qua passim in isto libro edocentur, amplexi fuissent, se vtique per ea disp. fuissent, quatenus illis
 Deus communicasset Spiritum Contemplationis: At velle brutalibus passibus pertingere ad istum
 montem

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
128

montem obscura lucis, & perlucida obscuritatis, profecto non mirum si id promoret diuinae
dignatione, ut illis inde mors euenerit, ubi vitam sperabant, ac proinde illorum error nibila estimabo,
nec in minima doctrina huius libri deherere putandus est, sed illorum peruersa voluntati adscribenda,
quod cum noluerint amplecti media via purgatiue in isto libro praescripta, ut eunderint peruenire ad
finem, priusquam vix primum gressum egressent. Et postea circa finem illius Defensorij, n. 4. ita
subiungit. Quod vero spectat ad aana qua obijciunt fuisse secuta ex occasione horum librorum, & quae
in aliquibus particularibus istorum Illuminatorum personis, dico, iam satis constare, quoniam fuit
illi, qui hanc malam doctrinam aperte sparserunt. & in quibus iam pridem reprobata fuerunt, videlicet,
Alphonso de Mello, ab eo ipso qui Oppidum Durango in errorem pertraxit. Vnde opus non
erat illis in hoc libro hanc falsam inquirere doctrinam, in quo nec ipsam quidem reperire poterant;
Si vero suam voluerunt contegere, vel illustrem reddere doctrinam huius libri malitiose inuoluita,
optimum ex hoc capite desumi potest argumentum excellentiae huius libri, homines siquidem adeo
crassi, & ignari, ut sunt isti Illuminati, nunquam aptiori ratione potuissent palliare suam turpitudinem,
quam per vmbra scriptorum adeo puri & admirabilis viri, siquidem pallio hetero-
critici obtegi maiora mala. Huc usque Basilius Legionensis.

Ex quibus rectè perpenis illud manifestè deducitur, nequaquam propter horum
Hæreticorum in præclara hac doctrina peruerse alleganda, ac deprauanda caliditate,
vel propter aliquas propositiones in his libris inuentas, quæ quoad verborum
sonum, si ab alijs diuulsa sumantur, illorum erroribus similes videantur, debere verum
catholicum ab huius præclaræ doctrinae lectione aliquomodo abstinere, aut illam
villo pacto suspectam habere, vel eius venerationem amittere, sed potius maiori
animi propensione, cura ac diligentia eius lectioni, & studio incumbere, ut sic ipsius
veritatem ab hæreticorum falsitatibus, sicuti lucem à tenebris discernere valeat.

Nam ut scitè, & sanctè scripsit Clemens Alexandrinus lib. 7. Stromatum: Hæc ergo
nobis maiori studio, & cura perscrutanda ea, quæ vere est veritas, laborem autem consequatur
dulcis inuentio, & memoria: est ergo labor inueniendi subeundus propter hereses, sed non est omnino
desiciendum, nec enim si appositus sit fructus vnus quidem verus, & maturus, alius vero
factus ex cera, quam maxime similes, propter similitudinem est abstinendum ab vtroque: &
quomodo si vna quidem sit via regia, & multæ etiam, aliæ ex quibus aliqua ferunt in præcipitum,
aliquæ vero ad fluium rapidè sinentem, aut ad mare profundum, non dubitauerit quissimam
viam ingredi propter dissensionem, sed vterur via regia, & trita, & sciuntia à periculis,
ita cum alijs alia dicant de veritate, non est discendum, sed est exactius, & diligentius
inquirenda eius exactissima, & accuratissima cognitio. Nam cum oleribus hortensibus vna
etiam nascuntur herba, num ergo abstinent agricola à cultura hortorum? &c. Quibus similitudinibus
eleganter ostendit Clemens, quomodo ex verbali similitudine, quæ
inter veram & falsam doctrinam reperitur, & ex hæreticorum astutia in libris sacris,
& Ecclesiasticis peruerse explicandis, & allegandis nequaquam ab eorum pia, diligenti,
ac sincera lectione, studio, & vsu auerti, sed potius in eam diligentius incumbere
debeamus.

Quod illustri exemplo sicuti, & reliqua egregiè docuit Christus Dominus: ex eo
enim, quod Diabolus ad eum tentandum sacra Scripturæ (ut supra vidimus) vteretur
testimonijs, nequaquam ad illi resistendum ab eiusdem Scripturæ vsu cessauit, sed

sed potius ex eodem bellico armamentario, ex quo hostis tela peruerse, ac malitiosè deprompserat, fortissima arma ad eum repellendum, confundendum, ac debellandum verissimè sumptis: Cum enim (verba sunt Burgenfis super Psal. 90. num. 5.) aduersarius tentando circumiret per diuersa vitia, Christus circumdedit se scuto veritatis, quamlibet enim tentationem contra eum commissam euacuaui per auctoritatem sacra Scriptura, quæ est veritas diuina, primam scilicet, cum dixit: Scriptum est, non in solo pane viuit homo; secundam, cum dixit: Scriptum est, non tentabis Dominum Deum tuum, tertiam, cum dixit: Scriptum est, Dominum Deum tuum adorabis, &c.

Vnde (ad propositum nostrum hæc applicando) quantum hæretici, qui Illuminati dicuntur, testimonia mystici nostri Doctõris ad suos confirmandos errores adduce-
rent, nullatenus credendum, vel suspicandum esset, caelestem tanti viri doctrinam à partibus eorum stare, sed huic testimoniorum allegationi applicandum est, id quod insignis Hæresiarcha Lutherus propria, & domestica experientia edoctus circa falsã Scripturæ sacra testimoniorum ab hæreticis allegationem notauit in quadam concione super Euang. Dom. 1. Quadragesimæ, vbi Christi tentatio refertur, quæ concio habetur tom. 6. Thren. Herm. vbi sic inquit: Studiosè, & attentè videndum, & iudicandum est, an Verbum Dei verè, & candidè tractetur, ac proponatur, nam & Diabolus nouit artem citandi Scripturas: quæ propter ne terrearis, licet Sæctarij vociferentur: Hic est Scriptura, hic Verbum Dei, hi, quando à Scripturis cause sue presidium mutuantur, & sua mendacia per illas pingere, & comere volunt, respondendum est: Non moneor, quod dicis Verbum Dei à partibus tuis stare, nam simul curare oportet ne tentemus Deum, & quamuis fortè Dũ Verbum sit, quod tibi sefragari perhibes, fieri tamè potest, vt quadã addideris, nonnulla detraxeris. Itaq; prius videamus num sit hæc mens Sancti Spiritus, & num Verbum Dei tractes, prout decet, nam Diabolus, & omnes hæretici, licet Verbo Dei sese exornent, perperam tamen illud tractant, &c. Optimum sanè, & salutare licet ab inimico consilium, quod tam in sacratum Scripturarum, quàm in cuiusuis alterius catholici libri quantumuis præclara doctrina refertur studio diligenter obseruare debemus, vt sic falsas deceptiones euitemus, per quæ omnia, ab inconuenienti defumptum argumentum contra sublimis huius Doctõris mystici libros, propter peruersum scilicet, hæreticorum, qui Illuminati dicuntur, vsum, satis superque solum relinquitur, demonstratumq; manet hoc inconueniens non in horum librorum doctrina, quæ excellentissima, & vtilissima est, sed in legentium peruersitate, & malitia fundari, de quo proinde iuxta rationem rectam curari non debet.

Nec etiam monere debet id quod insuper additur in huius argumenti confirmatione, scilicet, posse simplices, propter huiusmodi propositiones, quæ cū hæreticorũ erroribus similitudinè aliquam saltim quo ad verborum sonum habere videntur, in eisdem errores facillè incidere, deceptionesq; valde noxias pati. Hoc inquam, nullatenus mouere debet, tum quia (vt n. 2. vidimus) hoc ipsum periculũ, si vere periculũ est, tam in Scriptura sacra, quam in omnium SS. Patrum, atq; illustrium Scriptorum libris, siue latina, siue vulgari lingua editis reperitur, ex quo tamen nullus sanæ mentis intulit horum omnium librorum vsum relegandum esse: tũ etiã quia quicumq; libros hos mystici nostri Doctõris legerit, nisi malitiosè hinc inde, nulla contextus habitatione, solumque ad externum sonum attendens verba capret, manifestè cognoscat, doctrinam hanc ab illorum hæreticorum erroribus longe distare, imò
d 2 potius

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
129

potius illis directè aduersari, siquidem passim inueniet salutarem de externa, & interna mortificatione, quam ipsi abhorrent, doctrinam, ad eò, vt nullus hac vsque liber tam seuerè, & acriter contra carnem, & sanguinem bellum indixerit, frequentissimè etiam reperiet eximia puritatis præclara documenta, quæ omnia prædictis erroribus profus aduersa sunt. Vnde ex doctrina hac non solum in eos errores non incidet, sed potius ab eis longissimè auerteretur, efficacissimèque, ac saluberrimum contra illos antidotum inueniet, quod adhuc magis constabit, cum infra e. vlt. huius 1. p. præsentis Elucidationis Illuminatorum errores referemus. Tum denique quæ eo ipso quod simplex sit is, qui hos libros legerit, cum ad aliquas ex propositionibus, quarum sensus non ad eò apertus fuerit, peruenerit, si non arroganter, & temere, sed prudenter se gerat, ac bono animo huic lectioi incumbat, nequaquam ex proprio cerebro, sed ex Magistri spiritualis ductu de eius doctrinæ sensu iudicabit, vel deficiente Magistro, proprium suspendet iudicium, eoque ipso ab omni erroris periculo liber remanebit. Si autem temerè, & absque scientia, vel spirituali Magistro de his rebus iudicare voluerit, nil mirum quod in sua temeritatis, & superbia pœnam deceptiones aliquas pati permittatur: quod inconueniens non huic doctrinæ, sed legentis temeritati, & superbiæ tribuendum erit, in cuiusvis namque libri lectioe, & in quavis disciplina idem contingit: & id eò de huiusmodi damnis sic affectatis malatenus viri prudentes curant, siquidem ineptissimum esset propter illa non solum hanc, sed etiam omnem aliam veram & præclaram doctrinam damnare, vel tanquam noxiam periculose expositam rejicere.

16.

Quibus omnibus tandem addimus, quod & si aliqui, vel propter malitiam, vel propter temeritatem, vel propter ignorantiam, vel alia de causa, horum librorum doctrina abutantur, nihil aliud ex inde sequitur, nisi doctrinam hanc habere generalem quandam rerum illustrium conditionem, quibus quò sublimiores, & excellentiores sunt, eò magis in sui perniciem homines abuti possunt, vt videre est in optimis quibusque rebus, tam naturalibus, quam supernaturalibus, vt verbi gratia, in luce solis, in diuinis Sacramentis, in donis gratiæ, imò, & in ipsa bonitate, patientia, & misericordia diuina, quibus homines sæpè in magnam sui perniciem abutuntur. Sic igitur nefarium, imò, & insanum esset, velle, propter hoc, solis lucem de medio amouere, Sacramenta ab Ecclesiâ relegare, dona gratiæ rejicere, misericordiam, patientiam, & bonitatem à Deo excludere, ita etiam impium, & insanum esset, propter aliquorum abusum, vel Scripturas factas, vel catholicos, ac spirituales libros relegare velle.

17.

Huc spectat id, quod sapientissimus Magister Luisius Legionensis scripsit in Apologia, pro libris S. M. nostræ THERESIÆ: cum enim aliqui, eorum vsu mititer dicendum esse dicerent, ex eo, quod propter reuelationes, quæ in eis referuntur, plurimum desiderium, & appetitus similibus reuelationum excitari posse videbatur, ex quo Dæmonis illusionibus aditus aperiebatur; huic obiectioni sic occurrit. *Cur illud quod bonum, est celandum? quod mirabilia Dei operatur? quod accendit magis ad eius religionem, cultum & amorem? quod præbet incentiua sanctitatis & virtutis? Dicunt quod similitudo rerum appetitus & desiderium aperit ianuam multitudine, quæ ad credendum sunt faciles, vt et dæmon decipiat illusionibus. Desiderium inordinatum reuelationum, cõcedo quidè, ac non lectio optimarum reuelationum.*

dicarū reuelationū; imo isti libri nil magis procurāt, quā talia desideria ad reuelationes praefindere, vt ex ipsis constat. Sed ex lectione, inquit, enascitur desiderium: si ita est, expungantur ergo sacri codices, tradantur igni Historie Ecclesiasticae, dilaceretur Flos Sanctorū, vite Sanctorum, Dialogi S. Gregorij, reuelationes Fundatorum ac Propagatorum Ordinum. Ergone Ecclesia hactenus errore decepta fuit, quae in hodiernum vsque diem varia scripsit, & voluit ea legi, quae aperunt demoni ianuam? Et ne vnus aut alter, qui est sui ipsius & propriae excellentiae plus nimio amans, occasionem deceptionis accipiat, eāne de causa oportet ea quae sunt gloriae Dei abscondi, mirabilia eius ignorari, iter illud praepediri, per quod quam plurimi excitantur ad eum amplius amandū, eiq; seruiendū. Quot sunt qui sicte sanctitatis personam induunt, permoti honore qui sancti tribuitur: cessent igitur virtutes, vel non exarentur litteris, nec celebrentur multorum egregia virtutum facta, ne ex isto capite Hypocrita occasione deceptionum arripiant. Plures sane Hypocrita ex hac occasione decepti ceciderunt, quam illi: a demone, eo quod legissent reuelationes diuinas. Non est in rebus attendendum ad malum vsū aliquorum, quin potius ad vtilitatem communem. Quam in istis scriptis inueniri, si ratio non dicitaret, experientia fidelis testis euidenter demonstrat. Desigant oculos in Religiosos, ac Religiosos Carmelitas Discalceatos, qui ab horum doctrina enutriti sunt, & eam ad vniuersam norunt, & bene videant num stolidi sint, aut illusi: vel si istos, in puritate verae Religionis ac sanctitatis & in Dei amore, quisquam excellat? Huc vsque sapientissimus ille Magister, cuius verba non minus pro venerabilis nostri IOANNIS, quam pro sanctae matris nostrae THERESAE libris militant, & ideo pro responsione propositae initio huius cap. obiectionis merito haberi possunt, pro cuius etiam ampliori solutione ea, quae infra cap. 5. dicemus, videnda sunt.

CAPVT IV.

SECUNDA PRINCIPALIS OBIECTIO
*aduersus mystici nostri Doctoris doctrinam in
 communi proponitur, & dilu-
 luitur.*

SECVNDO principaliter aduersus horum librorum doctrinam nonnulli obijciunt, debitam eius intelligentiam multis in locis satis difficilem esse, quam proinde non omnes assequi poterunt.

Caretem id tantum abest, vt huic doctrinae aliquo modo déroget, vt potius eius excellentiam ostendat: assimilatur enim quoad hoc Scripturae diuinae, in qua propter eius dignitatem reperitur inexhaustibilis profunditas, & difficultas ex rebus, ac mysteriorum, de quibus agit, magnitudine, sublimitate, & grauitate, non vero ex affectato, vel borum furore, vitiolaque obscuritate styli orta, cum sufficienti tamen claritate temperata, taliter, vt quantum ad ea, quae salutis necessaria sunt, satis perspicua, omnibusque accessibilis sese exhibeat, quantum verò ad alia sublimiora, valde.